

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36636
Nom	Informatius de televisió i Tècniques de locució i presentació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau de Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau de Periodisme	8 - Organització i producció informatives	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BAÑON CASTELLON, MARIA DOLORES	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

Informatius de televisió i tècniques de locució i presentació és una assignatura obligatòria que cursa l'alumnat de Grau de Periodisme en tercer curs. En ella, analitzaran els diversos formats amb què els i les periodistes comuniquen els continguts en els programes informatius. L'objectiu és que l'estudiantat obtinga una base teòrica i unes eines pràctiques que li permeten aprofundir en les estructures en les quals s'organitza la transmissió de la informació audiovisual. Per tant, s'estudia el procés d'elaboració de les notícies i les formes en què es visualitza la presència de la persona que elabora la informació.

A l'assignatura es treballen les metodologies de les intervencions en directe i de l'escriptura i muntatge dels materials que s'emeten en diferit. Tanmateix, s'aborden els tractaments del llenguatge adaptat a les característiques d'un mitjà audiovisual que es troba en plena evolució per l'adaptació als entorns de coexistència digital. En les classes es pretén incidir en la personalitat de la comunicació oral i en l'aprofitament dels seus recursos en el periodisme televisiu. L'alumnat exercita la part tècnica de la producció de la veu per a poder desenvolupar la seua solvència com a comunicadors/es.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Dins de l'estructura general del Grau de Periodisme, l'assignatura Informatius de televisió i tècniques de locució i presentació s'enquadra en la matèria "Organització i producció informatives" dins del mòdul d'obligatorietat. No obstant, també es relaciona molt estretament amb les assignatures de la matèria "Informació Periodística i tecnologia".

1334 - Grau de Periodisme

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que los estudiantes tengan la capacidad y la creatividad necesarias para asumir riesgos expresivos y temáticos en el marco de las disponibilidades y plazos de la producción comunicativa, aplicando soluciones y puntos de vista fundados en el desarrollo de los proyectos.
- Que els estudiants tinguen capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i sociolaborals.
- Que els estudiants siguen capaços d'obtenir i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.
- Que els estudiants posseïsquen habilitat per a l'organització i temporalització de les tasques, realitzant-les de manera ordenada adoptant amb lògica les decisions prioritàries en els diferents processos de l'activitat periodística.
- Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguen més adequats als distints mitjans de comunicació.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.
- Capacitat per a experimentar i innovar per mitjà del coneixement i l'ús de mètodes i tècniques aplicats.

- Capacitat i habilitat per a comunicar en el llenguatge propi dels mitjans de comunicació tradicionals (premsa, fotografia, ràdio, televisió) , de les seues modernes formes combinades (multimèdia) o dels nous suports digitals (internet) , per mitjà de l'hipertextualitat.
- Capacitat i habilitat per a utilitzar les tecnologies i tècniques informatives i comunicatives, en els distints mitjans o sistemes mediàtics combinats i interactius (multimèdia) .
- Capacitat i habilitat per a l'exercici de les principals tasques periodístiques, desenrotllades a través d'àrees temàtiques, aplicant gèneres i procediments periodístics.
- Capacitat per a la ideació, planificació i execució de projectes informatius o comunicatius en diferents entorns (mass media, entorns digitals, gabinets de comunicació, etc.) .
- Capacitat i habilitat per al disseny dels aspectes formals i estètics en mitjans escrits, gràfics, audiovisuals i digitals, així com de l'ús de tècniques informàtiques per a la representació i transmissió de fets i dades per mitjà de sistemes infogràfics.

-
- Organitzar coneixements bàsics sobre els processos de producció, distribució i recepció de la comunicació i de les diferents indústries culturals.
 - Conèixer els principals grups de comunicació i les seues relacions i estratègies empresarials.
 - Adaptar els continguts al llenguatge propi i específic de la ràdio i la televisió, mitjançant el domini de les diferents estructures de la narració adaptades a programes informatius i d'entreteniment.
 - Seleccionar les tecnologies i tècniques informatives i comunicatives de la ràdio i televisió.
 - Preparar projectes informatius en ràdio i televisió.
 - Reproduir el coneixement del treball col·lectiu en la redacció de mitjans informatius radiofònics i televisius.
 - Operar amb els criteris de decisió, estructura i escala de les notícies en mitjans de comunicació audiovisuals, així com el contacte d'aquests amb les agències de notícies locals, nacionals i internacionals.
 - Valorar els elements de telegènia i locució, així com capacitat per a locutar textos i mantindre el control corporal davant la camera, ateses les característiques físiques de la veu, als elements prosòdics que li són propis i a les formes d'expressió oral i corporal en contextos de producció diferents.
 - Aplicar el llenguatge propi de cadascun dels mitjans de comunicació tradicionals, en les seues modernes formes combinades o nous suports digitals, mitjançant la hipertextualitat.
 - Adaptar les tecnologies i tècniques informatives i comunicatives, en els diferents mitjans o sistemes mediàtics combinats i interactius.
 - Dissenyar models de circulació de la informació televisiva a través de les estructures transmèdia i els seus formats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Anàlisi dels trets específics de la informació televisiva i de les diferències amb altres mitjans

- Les característiques de la televisió: linealitat, unilateralitat i audiovisualitat.
- Elements del missatge audiovisual.
- La televisió com mitjà testimonial.
- Evolució de la televisió en l'ecosistema digital.
- Introducció a l'oralitat en els programes informatius televisius.
- Pràctica: Visionat crític d'un informatiu i anàlisi comparada del tractament d'una mateixa informació en televisió, ràdio i premsa: determinació de les diferències: abstracció, profunditat, ús dels testimoniatges i estructura de text.

2. Preproducció i producció dels programes informatius

- El procés de preparació de l'elaboració de la informació televisiva: organització de la preproducció i la producció.
- Paraula, imatge i so: funcions informatives i expressives.
- L'ús de les fonts informatives en els informatius televisius.
- La relació amb el servei de documentació de la cadena: protocols de petició i de contribució de materials a l'arxiu.
- El rodatge: les rutines laborals del ENG.
- Fisiologia de la veu. Principis bàsics de l'ortofonia i del treball postural. Locució per a televisió: respiració per a la fonació. Introducció al control de la corporalitat en la locució.
- Pràctica: Anàlisi en un telenotícies de l'aplicació dels criteris de "noticiabilitat" en la construcció de agenda temàtica. Realització d'intervencions dels alumnes en plató utilitzant els recursos expressius d'una intervenció en directe en un informatiu.

3. Gèneres informatius audiovisuals

- Presentació de la informació: gèneres i formats.
- L'stand-up i la personalització del professional a l'escenari informatiu.
- L'entrevista als programes informatius.
- El magazine.
- El debat o tertúlia. La moderació de la pluralitat de participants.
- El rodatge.
- L'edició de la notícia i els materials visuals de suport.
- Locució periodística audiovisual.
- Pràctica: Eixida a l'exterior de l'aula organitzats en equips de tres per a efectuar la cobertura real d'una notícia. Muntatge de les informacions gravades. Redacció de les presentacions de les notícies.

4. L'escriptura per a l'oralitat i la construcció del discurs escrit per a televisió

- Característiques de la redacció i estructura dels textos per al mitjà televisiu: el text per a l'escolta del televident i la narració amb imatges.
- Tractament de les fonts en la notícia televisiva: com fer les entrevistes per a obtenir les declaracions en format adient per a poder ser editades i inserides en el procés de muntatge.
- El control de la corporalitat en el plató de televisió: la construcció de l'expressivitat en la veu.
- El directe.
- Pràctica: Presentació en el plató d'un telenotícies utilitzant les notícies d'elaboració pròpia i les de l'actualitat del dia de la classe.

5. La visualitat de la presència de la / el periodista en les informacions

- La funció de la personalització de la notícia televisiva: trets específics dels continguts de l'stand-up segons la seua posició interior a les informacions.
- La diferència entre transmetre i comunicar: el dilema entre llegir i explicar la notícia.
- Recursos expressius a les notícies televisives.
- L'explicació de dades complexes en front de la càmera: citacions de números i de lèxic procedent d'altres sistemes fonètics.
- Funcions narratives de la informació en directe.
- La notícia imprevista: la reacció professional a les situacions d'improvisació inevitable amb les informacions o circumstàncies d'última hora.
- El discurs televisiu en directe i a l'exterior: tècniques de projecció de veu i de control de l'espai expressiu en circumstàncies ambientals especials. Ritme, intensitat i to en la locució.
- Pràctica: Simulació d'una intervenció en directe en un informatiu. L'alumnat anirà passant de forma rotatòria per tres posicions: presentador/a de l'informatiu que dona pas, el o la periodista que fa el directe, i el càmera que efectua la gravació.
- Pràctica: Presència d'un periodista de prestigi convidat a la classe i debat sobre l'evolució de l'estructura dels telenotícies.

6. Organització del treball en la redacció d'informatius d'una cadena televisiva

- Estructura de la cadena de televisió. Organització de la redacció d'informatius.
- La newsroom multimèdia: els perfils polivalents dels equips humans en televisió.
- Dinàmiques de funcionament dels serveis informatius: l'equip d'edició, realització i òrgans consultius.
- Les seccions.
- La programació de la informació a la televisió.
- Les rutines dels components de la redacció: procediments de comunicació interna per a cohesionar el funcionament del grup.
- Respiració i vocalització com a eines de gestió de l'estrés en la gestió de la pressió pel límit de temps en el treball informatiu a televisió.
- Pràctica: Simulació d'una intervenció en directe en un informatiu. L'alumnat anirà passant de forma rotatòria per tres posicions: presentador/a de l'informatiu que dona pas, el o la periodista que fa el directe i el càmera que efectua la gravació. També tindrem una trobada en classe amb un periodista televisiu de prestigi convidat per la professora per a comentar les experiències narratives de les

informacions en directe (En el cas de professionals de cadenes nacionals que tenen dificultats d'agenda per a desplaçar-se podem habilitar una connexió virtual).

7. La coexistència de la digitalitat en el món de la informació televisiva: IPTV (Televisió per Protocol d'Internet)

- La televisió a l'entorn convergent.
- Evolució en el consum televisiu: les audiències.
- Informació transmèdia i multimèdia.
- Sistemes de distribució i plataformes en xarxa.
- Els canals televisius tot notícies.
- Les xarxes socials digitals com a fonts informatives.
- La verificació de continguts a les plataformes televisives.
- La responsabilitat de la televisió en la creació de valors socials: cadenes públiques i privades.
- Pràctica: Efectuar una cobertura informativa amb l'aplicació Periscope. Gravació de la presentació d'un informatiu al plató de classe.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	40,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Elaboració de treballs individuals	60,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

MD1 - Classes teòriques (magistral o expositives amb presentació de l'alumnat)

La pràctica professional ha d'estar basada sempre en uns principis teòrics que s'han de conèixer per a contextualitzar la narració dels fets en uns determinats formats. Per tant, l'explicació teòrica és essencial per a emmarcar i orientar l'estructura dels treballs que constituïran els exercicis pràctics de l'assignatura.

MD2 - Classes pràctiques

Les activitats pràctiques configuren la major part de la planificació de la classe. Donat que la televisió és un treball d'equip, la nostra metodologia intenta reproduir les condicions en les quals es trobarà el/la periodista a l'hora d'afrontar la cobertura de les informacions. Per tant, les eixides per a efectuar gravacions al carrer es faran en equip, eixides en les quals els i les alumnes alternaran les funcions de periodista i càmera de manera que tots tinguen l'experiència d'haver efectuat estes dues funcions, de domini imprescindible en el treball dels ENG (Electronic NewsGathering). Les gravacions en plató i també els exercicis de redacció seran individuals. En la classe es fomenta l'esperit crític i la crítica constructiva, per tant, bona part dels visionats de les gravacions efectuades, tant pel que fa als stand-up

com a les notícies, s'efectuarà col·lectivament en un principi, per a tindre després una atenció més personalitzada per part de la professora o professor. Després, en cada sessió setmanal, es planifiquen les pràctiques en cada grup. En la classe s'intenta també oferir la possibilitat a l'alumne d'escoltar l'experiència directa dels professionals. Per tant, periòdicament es podrà convidar a destacats periodistes i personalitats vinculades a la comunicació –especialment la televisiva– per a organitzar debats amb els alumnes com a activitat complementària.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de 3 parts diferenciades:

- a) Pràctiques i avaluació contínua – 60%
- b) Examen de teoria i actualitat– 30%
- c) Ressenya – 10%

Per a aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari aprovar l'examen escrit individual, assistir al 80% de les classes i efectuar totes les pràctiques. Per a poder presentar-se a l'examen escrit individual i al de redacció i càmera s'haurà d'haver lliurat totes les pràctiques i haver assistit a totes les classes. Els alumnes hauran de lliurar també el dia de l'examen recensions de dos dels llibres recomanats en la bibliografia o d'uns altres que anirà recomanant periòdicament la professora o professor.

Segona convocatòria: són recuperables les parts a, b i c de l'avaluació.

--

Atenció:

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres). En el cas de comprovar-se plagis en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero i suposar la suspensió de la convocatòria, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.

També es consideraran faltes greus, i per tant poden suposar la suspensió immediata de la convocatòria, còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, el o la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau.

La presentació de treballs i/o exàmens amb faltes d'ortografia o ortotipogràfiques i/o errors de sintaxi, coherència o redacció serà penalitzat i pot arribar a suposar la suspensió de la prova.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ÀPUNTMEDIA (2016). Llibre destil de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació. València, Generalitat Valenciana.
- BAÑON CASTELLÓN, Lola (2021). Audiovisual verification in the evolution of television newsroom: Al Jazeera and the transition from satellite to the cloud. Revista Anàlisi. <https://analisi.cat/article/view/v64-banon-castellon>
- BANDRÉS, Elena; GARCIA AVILES, José A.; PEREZ, Gabriel; y PEREZ, Javier (2000). El periodismo en la televisión digital. Barcelona, Paidós.
- BUSTAMANTE, Enrique (2006). Historia de la radio y televisión en España: Una asignatura pendiente de la democracia. Madrid, Gedisa.
- CASTILLO, José María (2016). Televisión, realización y lenguaje audiovisual. Madrid, Instituto RTVE.
- CEBRIÁN HERREROS, Mariano (2004). Modelos de televisión: generalista, temática y convergente con Internet. Barcelona, Paidós.
- DÍAZ ARIAS, Rafael (2017). La información periodística en televisión: la construcción del mundo en imágenes y sonidos. Madrid, Síntesis.
- GÓMEZ MOMPART, Josep Lluís; GUTIÉRREZ, Juan Fco.; PALAU, Dolors. (Eds.) (2013). La calidad periodística. Teorías, investigaciones y sugerencias profesionales. Valencia, Universitat de València.
- MARIN, C. (coord.) (2017). Reportero de Televisión: Guía de buenas prácticas del reportero audiovisual. Barcelona: Gedisa.
- MARIN, Carlos y PIQUERAS, Pedro (2017). Informativo de televisión, El: Producción, guión y edición audiovisuales. Barcelona, Gedisa.
- MILLERSON, G. (1985). Técnicas de realización y producción en televisión. Madrid: Instituto Oficial de Radio y Televisión.
- RTVE (2010). Manual de Estilo de RTVE. Madrid, Instituto de RTVE.

Complementàries

- ÁLVAREZ MONZONCILLO, José María (Coord.) (2011). La televisión etiquetada: nuevas audiencias, nuevos negocios. Barcelona, Ariel.
- BARKER, Chris (2003). Televisión, globalización e identidades culturales. Barcelona, Paidós.
- BARROSO GARCÍA, Jaime (1992). Proceso de la información de actualidad en televisión. Madrid, Instituto Oficial de Radiotelevisión (IORTV).
- BECEIRO, Sagrario (2009). La Televisión por satélite en España: del servicio público a la televisión de pago. Madrid, Fragua.

- BOURDIEU, Pierre (1997). Sobre la televisió. Barcelona, Anagrama.
- CASERO, Andreu y MARZAL, Javier (2011). Periodismo en televisión: nuevos horizontes, nuevas tendencias. Madrid, Comunicación social.
- CEBRIÁN HERREROS, Mariano (1998). Información televisiva: mediaciones, contenidos, expresión y programación. Madrid, Síntesis.
- CEPEDA, Ana María (2015). Nuevos y viejos paradigmas de la televisión pública: alternativas a su gobierno y (des)control. Salamanca, Comunicación Social.
- COL-LECTIU RICARD BLASCO (2014). Reset RTVV. València, Onada.
- COLOMBO, Furio (1997). Últimas noticias sobre el periodismo. Manual sobre periodismo internacional. Barcelona, Anagrama.
- CONTRERAS, José Miguel y PALACIO, Manuel (2003). La programación de televisión. Madrid, Síntesis.
- DÍAZ ARIAS, Rafael (2006). Periodismo en televisión. Entre el espectáculo y el testimonio de la realidad. Barcelona, Bosch.
- ESTEVE, Juli; ÁLVARO, Julià; ALCAÑIZ, J.M. et al. (2000). La televisió (im)possible. València, Tres i Quatre.
- FRANCÉS I DOMENEC, Miquel (2011). Contenidos y formatos de calidad en la nueva televisión. Madrid, Instituto RTVE.
- FRANCÉS I DOMENEC, Miquel (2017). La televisión de proximidad en el entorno transmedia. Madrid, Síntesis.
- GARCÍA AVILÉS, José Alberto (2006). El periodismo audiovisual ante la convergencia digital. Elche, Universidad Miguel Hernández.
- GARCIA CASTILLEJO, Àngel (2014). La Televisión en España, marco legal. Barcelona, UOC.
- HALIMI, Serge (2002). Los nuevos perros guardianes. Periodistas y poder. Tafalla, Txalaparta.
- HARTLEY, John (2000). Los usos de la televisión. Barcelona, Paidós.
- HIDALGO-MARÍ, Tatiana (Coord.) (2018). Mujer y televisión: géneros y discursos femeninos en la pequeña pantalla. Barcelona, UOC.
- HILLS, George (1987). Los informativos en radiotelevisión. Madrid, IORTV, 3ª edición.
- IMBERT, Gérard (2003). El zoo visual. De la televisión espectacular a la televisión especular. Barcelona, Gedisa.
- IMBERT, Gérard (2008). El transformismo televisivo. Postelevisión e imaginarios sociales. Madrid, Cátedra.
- JARIA, Jordi (1996). Telediarios: una experiencia práctica. Madrid, IORTV.
- LAMELO, Carles (2016). Televisión social y transmedia: nuevos paradigmas de producción y consumo televisivo. Barcelona, UOC.
- LÓPEZ OLANO, Carlos (2018). RTVV: Paradigma de la triple crisis de las televisiones públicas. Valencia, Tirant.
- MARIN, Benjamín y BAÑON CASTELLÓN, Lola (2022). Interacción y fidelización de las audiencias digitales en la ficción televisiva: el transmedia en el caso de la serie *La Querida Blanca* de À Punt. Revista AdComunica. <https://repositori.uji.es/xmlui/handle/10234/201718>
- POVEDA, Miguel Ángel (2020). Producción en cine y televisión. Madrid, Fragua.